

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců Mgr. Jaroslavy Křivánkové a JUDr. Ondřeje Szalonnáse ve věci

- žalobců:
- f) **P. A.**, nar. X, X
 - g) **Mgr. M. B.**, nar. X, X
 - j) **J. B.**, nar. X, X
 - n) **T. B.**, nar. X, X
 - o) **D. B.**, nar. X, X
 - p) **Bc. J. B.**, nar. X, X
 - q) **J. B.**, nar. X, X
 - s) **J. B.**, nar. X, X
 - w) **D. D.**, nar. X, X
 - x) **S. D.**, nar. X, X
 - y) **A. D.**, nar. X, X
 - aa) **J. F.**, nar. X, X
 - ab) **M. F.**, nar. X, X
 - ad) **V. F.**, nar. X, X
 - ae) **Bc. V. F., DiS.**, nar. X, X
 - af) **V. G.**, nar. X, X
 - ag) **V. G.**, nar. X, X
 - ah) **F. G.**, nar. X, X
 - ak) **M. H.**, nar. X, X
 - am) **D. H.**, nar. X, X
 - an) **P. H.**, nar. X, X
 - aq) **J. H.**, nar. X, X
 - az) **Ing. J. Ch.**, nar. X, X
 - ba) **M. Ch.**, nar. X, X

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

- bd) **Bc. T. J.**, nar. X, X
- be) **V. J.**, nar. X, X
- bg) **J. K.**, nar. X, X
- bh) **M. K.**, nar. X, X
- bi) **T. K.**, nar. X, X
- bj) **F. K.**, nar. X, X
- bl) **P. K.**, nar. X, X
- bm) **T. K.**, nar. X, X
- bn) **Bc. J. K., DiS.**, nar. X, X
- bq) **D. K.**, nar. X, X
- bt) **J. K.**, nar. X, X
- bu) **O. K.**, nar. X, X
- bv) **Bc. J. K.**, nar. X, X
- by) **J. L.**, nar. X, X
- bz) **Bc. L. L.**, nar. X, X
- cc) **J. L.**, nar. X, X
- cd) **M. L.**, nar. X, X
- ce) **J. L.**, nar. X, X
- cf) **L. M.**, nar. X, X
- ch) **J. M.**, nar. X, X
- ci) **L. M.**, nar. X, X
- ck) **R. M.**, nar. X, X
- cn) **J. N.**, nar. X, X
- cp) **J. O.**, nar. X, X
- cr) **P. P.**, nar. X, X
- cs) **Bc. M. P., DiS.**, nar. X, X
- ct) **D. P.**, nar. X, X
- cx) **P. R.**, nar. X, X
- cy) **J. R.**, nar. X, X
- cz) **J. R. K.**, nar. X, X
- db) **J. S.**, nar. X, X
- di) **M. S.**, nar. X, X
- dk) **M. S.**, nar. X, X
- dp) **J. Š., DiS.**, nar. X, X
- dr) **J. Š.**, nar. X, X
- dv) **M. T.**, nar. X, X
- dw) **Bc. J. T.**, nar. X, X
- dz) **P. T., DiS.**, nar. X, X
- ec) **Bc. P. V., DiS.**, nar. X, X
- ee) **P. V.**, nar. X, X
- ei) **J. Z.**, nar. X, X
- em) **H. B.**, nar. X, X
- eu) **J. H.**, nar. X, X
- ew) **V. H.**, nar. X, X
- ey) **M. J.**, nar. X, X
- fe) **A. K.**, nar. X, X
- fj) **J. Š.**, nar. X, X
- fl) **A. T.**, nar. X, X
- fo) **A. Z.**, nar. X, X

všech zastoupených Mgr. Zdeňkem Honzíkem, advokátem,
Rooseveltova 49/16, 301 00 Plzeň,

proti

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

žalovanému: **Generální ředitel Vězeňské služby České republiky**, Soudní 1672/1a, 140 00 Praha 4,

o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 11. 2017, č. j. VS-84170-6/ČJ-2017-80000L-51ODV, a ze dne 20. 6. 2018, č. j. VS-61481-/ČJ-2018-80000L-PK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2017, č.j. VS-84170-6/ČJ-2017-80000L-51ODV, se v části, v níž byla zamítnuta odvolání žalobců f), g), j), n) – q), s), w) - y), aa), ab), ad) – ah), ak), am), an), aq), az), ba), bd), be), bg) – bj), bl) – bn), bq), bt) – bv), by), bz), cc) – cf), ch), ci), ck), cn), cp), cr) – ct), cx) - cz), db), di), dk), dp), dr), dv), dw), dz), ec), ee), ei), zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2018, č.j. VS-61481-/ČJ-2018-80000L-PK, se v části, v níž byla zamítnuta odvolání žalobců em), eu), ew), ey), fe), fj), fl), fo), zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- III. Žalovaný je povinen uhradit každému z žalobců f), g), j), n) – q), s), w) - y), aa), ab), ad) – ah), ak), am), an), aq), az), ba), bd), be), bg) – bj), bl) – bn), bq), bt) – bv), by), bz), cc) – cf), ch), ci), ck), cn), cp), cr) – ct), cx) - cz), db), di), dk), dp), dr), dv), dw), dz), ec), ee), ei), em), eu), ew), ey), fe), fj), fl), fo) náklady řízení ve výši 15 526 Kč, což činí celkem částku 1 133 398 Kč, ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobců Mgr. Zdeňka Honzíka, advokáta.**

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

1. Žalobou ze dne 22. 12. 2017, Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) doručenou téhož dne, se mj. žalobci uvedení v záhlaví rozsudku pod písmeny f) – ei) (a s nimi několik dalších žalobců) domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2017, č. j. VS-84170-6/ČJ-2017-80000L-51ODV (dále jen „napadené rozhodnutí I“) a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím I byla zamítnuta odvolání žalobců a bylo potvrzeno rozhodnutí ředitele Věznice Plzeň (dále jen „prvoinstanční správní orgán“) ze dne 3. 8. 2017, č. j. VS - 91186/ČJ-2016-8011PR-25 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí I“). Prvoinstančním rozhodnutím I byla zamítnuta žádost žalobců ze dne 2. 5. 2016 o proplacení přestávek na jídlo a odpočinek a odsloužených státních svátků za období od 1. 5. 2013 do 30. 4. 2016 ve Věznici Plzeň. Žaloba byla zaevidována pod sp. zn. 30 Ad 8/2017.
2. Žalobou ze dne 18. 9. 2018, soudu doručenou dne 20. 9. 2018, se mj. žalobci uvedení v záhlaví rozsudku pod písmeny em) – fo) (a další žalobci) domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2018, č. j. VS-61481-/ČJ-2018-80000L-PK (dále jen „napadené rozhodnutí II“) a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím II byla zamítnuta odvolání žalobců a bylo potvrzeno rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu ze dne 12. 4. 2018, č. j. VS-108484-33/ČJ-2017-8011PR, kterým byla zamítnuta žádost žalobců ze dne 31. 10. 2017 a 5. 1. 2018 o proplacení přestávek na jídlo a odpočinek a odsloužených státních svátků za období od 31. 10. 2014. Žaloba byla zaevidována pod sp. zn. 57 Ad 3/2018.
3. Usnesením soudu ze dne 29. 1. 2019, č. j. 57 Ad 3/2018-47, byly žaloby spojeny ke společnému projednání a nadále vedeny pod sp. zn. 30 Ad 8/2017.
4. Právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu, jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby upravuje zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“ nebo „služební zákon“).

[II] Žaloby

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

5. Žalobci v obsahově obdobných žalobách uvedli, že se důvodně domnívají, že v průběhu správního řízení před prvoinstančním správním orgánem byla provedena celá řada navrhovaných důkazů, které s naprostou jistotou prokázaly, že § 60 služebního zákona není dodržován a ani fakticky bez většího počtu příslušníků jej dodržovat nelze. Přesto jsou žalobcům z pracovní doby odečítány přestávky na jídlo a odpočinek tak, jak má na mysli ustanovení výše uvedeného paragrafu tohoto zákona, aniž by byly přestávky čerpány.
6. V průběhu správního řízení před správním orgánem prvního stupně došlo k pochybení tohoto správního orgánu, když žalobcům bylo upřeno právo účastníků řízení dle § 174 odst. 1 služebního zákona vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, ke způsobu jejich zjištění a případně navrhnout jejich doplnění. Takové seznámení však nikdy neproběhlo a zmocněnec k takovému úkonu vyzván nebyl. Pochybení tohoto rázu však není až tak zásadní, aby celou kauzu činilo neplatnou či dokonce zmatečnou.
7. Žalobci se dále zaměřili na popis specifík činnosti ve vězeňském prostředí. Žalobci se rekrutují ze dvou oddělení (oddělení výkonu vazby a trestu a oddělení vězeňské a justiční stráže) a jejich pracovní činnost je z pohledu dalších služebních činností značně odlišná.
8. Oddělení výkonu vazby a trestu je součástí činnosti Věznice Plzeň, kde jednotliví dozorcí vykonávají služební činnost na oddílech – ubytovnách odsouzených či obviněných, zejména zajišťují denní režim těchto osob. Tento výkon služební činnosti je upraven směrnicemi pro výkon služební činnosti pro každé jednotlivé dozorcí stanoviště. V této interní právní normě jsou podrobně specifikovány povinnosti každého dozorce na jednotlivých úsecích služební činnosti. Jedná se o stanoviště pohyblivá a jejich počet je upraven „Rozpisem dozorcích stanovišť“, kde je konkrétně uvedeno, o jaké stanoviště se jedná a v jakou dobu se toto stanoviště obsazuje. Rozpis je schvalován ředitelem Věznice Plzeň a aprobován generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR. Jejich počet v době uvedené v tomto rozpise je neměnný a pro každou součást služební činnosti závazný a směrodatný.
9. Na jednotlivá dozorcí stanoviště jsou příslušníci veleni denním rozkazem vedoucího oddělení. Před nástupem služby se uskutečňuje rozdělení směny. Pro každého jednotlivého dozorce následuje převzetí služby, v což lze počítat i komplexní početní prověrku osob nacházejících se na tomto úseku služby. Současně se přebírají i další pomůcky, jako například radiostanice pro spojení s operačním střediskem během výkonu služby a současně i další prostředky nutné ke služební činnosti. Stav převzetí dozorcího stanoviště se zapisuje do „Knihy předání a převzetí služby“ a současně se hlásí nadřízenému. Poté je služba vykonávána v souladu se směrnicemi konkretizujícími činnost na tomto úseku služební činnosti. Povinností dozorce je být i při opuštění dozorcího stanoviště neustále pomocí radiostanice ve spojení s ostatními příslušníky a s operačním střediskem a v případě potřeby zasáhnout i na jiném úseku služebních činností.
10. Výslechy namátkově vybraných dozorců bylo nade vše pochybnost prokázáno, že sice mají možnost stravování v jídelně nebo konzumování vlastní donesené stravy, avšak ani v tuto dobu neodkládají výstroj a ani v jediném případě netrvá jejich doba stravování dobu stanovenou v ustanovení § 60 služebního zákona. V případě jakékoliv vyhlášené mimořádné události jsou povinni okamžitě ukončit stravování a dostavit se na určené místo. Při odchodu na stravu dozorcí stanoviště nepředávají žádnému dalšímu příslušníkovi, ani v jediném případě není tato konzumace stravy uvedena v knize předání a převzetí služby. Odchod z oddílu je toliko nahlašován inspektorovi dozorcí služby s tím, že v uvedenou dobu režim na tomto oddíle není po dobu nejnutnější ke konzumaci stravy vykonáván.
11. Zásadním příkladem nepravdivého tvrzení vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu, mjr. Mgr. K., je případ, který se stal v roce 2015, kdy dozorce prap. G., velený na dozorcí stanoviště pracoviště prádelna, odešel na přestávku na jídlo do jídelny pro příslušníky a zaměstnance věznice, když před tímto odchodem se mu nepodařilo kontaktovat inspektora dozorcí služby. Provedenou kontrolou bylo zjištěno, že na pracovišti ponechal radiostanici.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Následným kázeňským řízením byl tento příslušník kázeňsky potrestán, neboť vedoucí oddělení výkonu vazby a trestu mjr. Mgr. K. podal návrh na kázeňské řízení a ve své výpovědi v tomto řízení prohlásil, že příslušník, který čerpá přestávku na jídlo a odpočinek, nemusí být v jídelně pro zaměstnance vystrojen radiostanicí. Mjr. Mgr. K. ve správním řízení prokázal, že jeho výpověď je i přes poučení o následcích křivé výpovědi nepravdivá. Rovněž nepravdivé je odůvodnění zamítnutí návrhu ředitelem Věznice Plzeň, který toto kázeňské řízení provedl a kázeňský trest uložil.

12. V případě, že by v uvedenou dobu došlo k jakékoliv mimořádné události, jakékoliv následky nese tento příslušník. Porušení dozorcí služby je upraveno v § 390 trestního zákoníku a již v minulosti bylo tohoto ustanovení trestního zákoníku užito proti dozorcí před Okresním soudem Plzeň-město.
13. Znění ustanovení § 60 odst. 3 služebního zákona uvádí, že i když výkon služební činnosti nemůže být přerušeno, musí být příslušníkovi i bez přerušování výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.
14. V případě prokázaných skutečností, tj. ze směrnic pro výkon služebních činností, z rozpisu dozorcích stanovišť, z knih předání a převzetí služby a z výpovědí vyslechnutých žalobců, je zřejmé, že žádné přerušování výkonu služby realizováno není. Žalobci ani v jediném případě nemohou trávit přestávku na jídlo a odpočinek dle svého uvážení nebo alespoň tak, aby byla taková přestávka na jídlo a odpočinek nejen ve stanovené době, ale i ve stanoveném rozsahu realizována. Pokud služební činnost po celou dobu výkonu služby není žádným způsobem přerušována a každý ze žalobců na tomto úseku služby nemůže přestávku trávit nejen ve stanoveném rozsahu, ale ani dle svého uvážení, nelze ji jako takovou, tj. odečitatelnou, odečítat z pracovní doby.
15. V neposlední řadě lze uvést, že v denní směně, která je konána v době dvanáctihodinových služeb, je do služby v době od 6.00 do 18.00 velen jeden inspektor dozorcí služby, 18 dozorců pro zajištění režimové služby, jeden příslušník pro zajištění chodu ošetrovny, zajištění zdravotních sester a dva příslušníci kontrolující a vydávající balíčky pro odsouzené. V noční době je tento počet redukován na 12 dozorců zajišťujících režimovou službu. Pokud by došlo k opuštění objektu věznice kterýmkoliv příslušníkem, zcela zásadním způsobem by došlo k oslabení chodu věznice.
16. Při té příležitosti se poukazuje na argumentaci žalovaného v případě jiných soudních řízení týkajících se řešení problematiky přesčasových hodin dle § 54 služebního zákona, v nichž bylo argumentováno nedostatkem příslušníků a prioritním úkolem spočívajícím v zajišťování bezpečnosti vězeňských zařízení. V tomto případě již není prioritní ochrana a bezpečnost společnosti před společensky izolovanými osobami, ale je ventilováno porušování bezpečnosti oslabováním stanovišť, kdy je příslušník z jednoho stanoviště povinen vykonávat službu na více stanovištích, a tedy v rozporu s příslušnými interními normami. Argumentace pohyblivých stanovišť pak nemá svého opodstatnění.
17. Služba strážní se vykonává na dvou úsecích činností - při ostraze objektu Věznice Plzeň (výkon služby na strážních věžích, případně střežení vstupů a vjezdů do střeženého objektu) a při eskortách k soudům, do zdravotnických zařízení, či obdobné činnosti.
18. Příslušníci velení k ostraze objektu jsou rozděleni do čtyř strážních směn. Služba je vykonávána nepřetržitě ve dvanáctihodinových cyklech. I tato ostraha je naprosto přesně specifikována interními normami nazvanými „Rozpis strážních stanovišť“ parafovanými služebním funkcionářem Věznice Plzeň a aprobovanými generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR. Příslušníci na tomto úseku služby jsou veleni do služby na základě denního rozkazu vedoucího oddělení vězeňské a justiční stráže. Jednotlivá strážní stanoviště jsou rozdělena tak, že rozpisem je přesně stanoveno, v jakou konkrétní dobu se toto stanoviště obsazuje. Každý ze žalobců je tedy velen do služby na strážní stanoviště, kde jsou jeho povinnosti upraveny směrnicemi

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

pro výkon tohoto stanoviště. Po celou dobu výkonu služby není v žádném předpise stanovena přestávka na jídlo a odpočinek.

19. Část žalobců vykonává službu sice na strážních stanovištích, avšak v denních osmihodinových cyklech. Též se ale jedná o strážní stanoviště podléhající rozpisu strážních stanovišť a interním směrnícím upravujícím výkon na jednotlivých strážních stanovištích. Ani v těchto stanovených případech nelze strážní stanoviště opustit a trávit přestávku na jídlo a odpočinek ve stanoveném rozsahu dle svého uvážení.
20. Služba v eskortní směně je též určena denním rozkazem vedoucího oddělení vězeňské a justiční stráže. Je však strážní směnou samostatnou, kde je služební činnost realizována zpravidla v osmihodinových směnách, pokud není určeno jinak. Stěžejní činnost na tomto úseku služby příslušníci vykonávají při eskortách mimo vězeňská zařízení, např. při eskortách k soudům, do zdravotnických zařízení a podobně. Pokud se nejedná o eskorty mimo město Plzeň, je součástí eskorty i řidič služebního vozidla, v případě potřeby i strážný psod se služebním psem.
21. Úsek služební činnosti je náročný hlavně proto, že eskortující příslušníci ani na okamžik nemohou opustit eskortu, nemohou tedy trávit přestávku na jídlo a odpočinek. Výjimku tvoří eskorty k soudům v Plzni, kde jsou zpravidla na polední přestávku řízení ukončována či přerušována. Při příjezdu do Věznice Plzeň je příslušník provádějící eskortu nucen vykonat činnosti, které mu zaberou nemalou část pracovní doby. To sice má možnost konzumovat stravu, avšak ani v jediném případě tato doba nedosáhne dobu 30 minut tak, jak je uvedeno ve služebním zákoně. Při eskortách mimo město Plzeň je náročnost složitější a žádný z členů eskorty nemůže čerpat přestávku na jídlo a odpočinek, neboť v takovém případě by oslabil eskortu a fakticky by se dopustil zásadního porušení strážní služby. Činnost je vykonávána ve většině případů po dobu delší pěti hodin, avšak přesto je přestávka na jídlo a odpočinek z pracovní doby odečtena, aniž by ji příslušník čerpal.
22. Vězeňská služba ČR do současné doby nenalezla řešení, jak při výkonu dozorcí, strážní či eskortní služby umožnit službu konajícím příslušníkům čerpání přestávek na jídlo a odpočinek, a přesto v každém případě odečítá nevyčerpané přestávky tak, jako by fakticky čerpány byly.
23. Obdobnou problematiku již v jednom případě řešil Městský soud v Praze v řízení vedeném pod sp. zn. 8 Ad 13/2011, kdy rozsudkem ze dne 14. 5. 2015 obdobné negativní rozhodnutí policejního prezidenta zrušil, když se jednalo o služební činnost vykonávanou u Policie ČR na operačním středisku.
24. Z právního názoru Městského soudu v Praze k problematice čerpání přestávek na jídlo a odpočinek se uvádí: „(..) Tedy nezbytvá než poukázat na skutečnost, že výše uvedené osoby v podstatě zpochybnily, velmi zásadně zpochybnily to, že by na předmětném operačním středisku přestávky vypadaly tak, že by je bylo možno podřadit pod pojem přestávka na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 zákona o služebním poměru, když v podstatě z jejich výpovědi vyplývá, že i během čerpání přestávky se policista nacházel přímo na svém pracovišti, nebo v jeho bezprostřední blízkosti a byl tak připraven kdykoliv se na své pracoviště okamžitě vrátit a to v závislosti na situaci, která by tedy mohla nastat. Takový stav věci lze jen velmi obtížně označit za přestávku na jídlo a odpočinek, která by znamenala přerušování výkonu služby. Za takovou přestávku by bylo možno považovat jenom stav, kdy by tedy policista, navíc tedy v souladu s tím, jak to bylo naplánováno, opustil v daný čas své pracoviště a mohl se odebrat někam mimo své pracoviště a po stanovených 30 minut se zkrátka vůbec nezajímal o to, co se na předmětném pracovišti děje a těch 30 minut věnoval pouze tomu, aby se najedl, nebo si odpočinul nějakým jiným způsobem, ať už pasivním nebo aktivním způsobem, dle vlastního uvážení.“ Právní názor Městského soudu v Praze tak naprosto přesně kopíruje situaci ve Vězeňské službě ČR, Věznici Plzeň. Taková činnost v této složce je však ještě závažnější v tom, že se týká všech obdobných objektů ve vězeňských zařízeních.
25. Příslušník - žalobce nemá ani okrajově možnost opustit objekt Věznice Plzeň, neboť by se dopustil trestné činnosti, ať již porušení strážní či dozorcí služby. Službu všichni žalobci

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

vykonávají v době uvedené denním rozkazem vedoucích oddělení v kompletním vystrojení a v případě dozorčí služby dokonce i s radiostanicí. Není tedy podstatné, že je jim v některých případech po dobu nezbytně nutnou umožněno stravování, ale toto nelze považovat za čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, když fakticky i po celou dobu přestávky jsou veleni na strážním či dozorčím stanovišti, toto nikomu nepředávají a stále vykonávají činnost dle interních právních norem a Rozpisu strážních a dozorčích stanovišť. K žádnému jejich střídání, vyjma ukončení pracovní doby, nikdy nedochází.

26. Všichni příslušníci, namátkově vybraní, kteří učinili ve správním řízení svoji výpověď, situaci kolem přestávek na jídlo a odpočinek potvrdili v naprosto shodném rozsahu. Potvrdili tak nezákonný stav, který je praktikován ve všech zařízeních Vězeňské služby ČR. Situaci obdobnou strážní a dozorčí službě nelze aplikovat na všechny služební posty ve vězeňských zařízeních. Celá řada funkcí není kogentně vázána na strážní či dozorčí stanoviště a v průběhu pracovní doby není potřeba soustavné činnosti tak, aby přestávku na jídlo a odpočinek nemohli čerpat.
27. Žalovaný poukázal na prvoinstanční rozhodnutí, v němž je uvedeno, že po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek je výkon služby přerušen tak, že příslušníci nejsou povinni plnit služební povinnosti. Na pevných stanovištích jsou střídáni jinými příslušníky a na pohyblivých stanovištích není střídání stanovišť nutné. Pro správní orgán není rozhodující, jak příslušníci čerpající přestávku na jídlo a odpočinek tráví. Příslušníci čerpající přestávku na jídlo a odpočinek pak mají výkon služby přerušen. Z tohoto vyjádření by jinak vyplynulo, že žalobci, ač jsou veleni na strážní či dozorčí stanoviště a nejsou nikým střídáni, mohou bez jakéhokoliv následku takové stanoviště opustit. Tento právní názor nemá oporu v jakékoliv právní úpravě a ani okrajově v žádné interní právní normě pro služby na jednotlivých úsecích služební činnosti.
28. Prvoinstanční správní orgán vyslovil myšlenku, že strážný na eskortě k soudu po uplynutí doby stanovené k čerpání přestávky na jídlo a odpočinek zcela beztrestně opustí eskortu tak, že ji oslabí nebo eskortovaného vězně uzamkne v eskortní místnosti soudu a odejde čerpat přestávku na jídlo a odpočinek. Vyslovení takového názoru je zcela nešťastné a hlavně nerealizovatelné. Tento názor nemá oporu v prokázaných skutečnostech, ani v předložených důkazech - Rozpisech strážních a dozorčích stanovišť. Je tak ostře v rozporu s jednotlivými výpověďmi.
29. Prvoinstanční správní orgán prohlašuje, že neobsazení strážních a dozorčích stanovišť není pro služební činnost závazné, čímž fakticky legalizuje porušení těchto interních právních norem. Prvoinstanční správní orgán argumentuje tvrzením, že žalobci nepopírají, že je jim umožněno stravování, dokonce mimo objekt Věznice Plzeň. Žalobci však ve správním spise takovou možnost ani v jediném případě neuvedli. Zcela mimo realitu se v napadeném rozhodnutí uvádí, že po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek příslušníci prohlásili, že jsou na stanovištích střídáni. Takové tvrzení je zavádějící a v rozporu s výslechy účastníků řízení. Prvoinstanční správní orgán se snaží celou situaci zlehčovat a účelově zaměňuje pojem střídání strážního či dozorčího stanoviště, což je prokazováno denním rozkazem i rozkazy vedoucích oddělení, kde ani v jediném případě nefiguruje příslušník, který by takové střídání prováděl. Ostatně, i výpovědi žalobců takovou situaci vylučují.
30. Irelevantnost trestní odpovědnosti či vlastní zpochybňování takové odpovědnosti je v rozporu s realitou, když transparentně lze poukázat na trestní stíhání dozorce výkonu vazby a trestu řešeného Okresním soudem Plzeň - město při útěku odsouzených Č. a R.. Stejně tak nelze zpochybnit četnost podnětů ředitele Věznice Plzeň, prostřednictvím oddělení prevence a stížností, orgánu GIBS týkajících se porušení strážní či dozorčí služby.
31. Jedinými osobami zastávajícími názor střídání strážních a dozorčích stanovišť jsou vedoucí jednotlivých oddělení, kteří však takovou výpověď učinili účelově se snahou zakrýt jimi tolerované protiprávní jednání s cílem zavděčit se nadřízeným.
32. Napadené rozhodnutí argumentuje citací rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 21 Co 56/2008, které je jednak řízením civilním, nikoliv správním, a řeší zjevně pracovní

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

poměr příslušníka městské policie dle zákoníku práce. Takto postavené rozhodnutí však ani okrajově nelze shledat jako totožné se služební činností příslušníků Vězeňské služby ČR, neboť zaměstnanec v pracovním poměru není do služby velen rozkazem, nemusí plnit povinnosti dle služebního zákona a opuštění pracovního místa není shledáváno v trestně právní odpovědnosti. Při opuštění stanoviště se nejedná o strážní či dozorčí výkon služby, ale může být řešen toliko dle zákoníku práce. V případě zákoníku práce se tak nejedná o porušení služebních předpisů, ale o porušení zákoníku práce. Taková argumentace je zcela scestná.

33. Zaměstnanec dle zákoníku práce nekoná dozorčí, strážní či eskortní službu v uzavřeném prostoru a jeho případným porušením chráněného zájmu nemůže dojít k závažnému následku pro společnost, tak jako tomu může dojít u Vězeňské služby ČR. Jednáním zaměstnance nemůže dojít k porušení služebního zákona, ale pouze k porušení zákoníku práce. I v okamžiku, kdy by se jednalo o porušení zákoníku práce, v konečné fázi zde neexistuje naplnění skutkové podstaty výše uvedených ustanovení trestního zákoníku, ale jen porušení pracovníprávních předpisů. Pokud by ve služební činnosti bylo postupováno shodně se zákoníkem práce, nemusel by existovat *lex specialis* - služební zákon.
34. Za neuvěřitelný lapsus a neznalost povinností je v napadeném rozhodnutí spatřováno vyjádření, kde příslušníci čerpající přestávku na jídlo a odpočinek nemají povinnost se zapojit do likvidace mimořádných událostí. Takové vyjádření je v příkrém rozporu se směrnicemi pro signály „bouře“, „blesk“ a „útěk“, tedy řešení nejzávažnějších mimořádných událostí ve Věznici Plzeň.
35. Rovněž tak se jeví jako irelevantní tvrzení, že žádný ze žalobců nežádal o započtení doby služební činnosti, kdy nebyl schopen čerpat přestávku na jídlo a odpočinek. Takové vyjádření dehonestuje přímé nadřízené žalobců, neboť jej lze chápat tak, že tito nadřízení nemají přehled o činnostech podřízených, a podsouvá žalobcům činnost, která není žádným předpisem nařízena.
36. Pokud se v průběhu řízení objevily přílohy denních rozkazů, kde jsou přestávky na jídlo a odpočinek jednotlivým příslušníkům na strážních či dozorčích stanovištích nařízeny, tak většina žalobců prohlásila, že o takových přílohách nemá ponětí, nejsou součástí denního rozkazu, ač jsou tak nazvány, a jsou uloženy na jim neznámém místě. Nejsou tedy součástí denního rozkazu a žádný ze žalobců se s nimi nemá možnost seznámit. Pokud o nich povědomí měli, vždy bylo prohlášeno, že taková příloha je pouze formální bez ohledu na možnost čerpání přestávek na jídlo a odpočinek. Oni sami se s přílohou denního rozkazu nesetkali, a kdy mohou údajnou přestávku čerpat, jim není známo. Pokud prvoinstanční správní orgán uvedl, že výpovědi žalobců nejsou pravdivé, pak zpochybňuje vyjma provedených výslechů vedoucích funkcionářů všechny vyslechnuté osoby. Je pak nasnadě zvážít, jakým směrem se argumentace správního orgánu ubírá a jak mu je vlastně znám chod jednotlivých činností ve Věznici Plzeň.
37. Za zcela irelevantní lze považovat tvrzení prvoinstančního správního orgánu v tom směru, že je výlučně na zvážení každého ze žalobců, v jakém oděvu a s jakou výstrojí bude stravu v jídelně konzumovat. I takové vyjádření je velmi nešťastné a zavádějící, když ani jeden ze žalobců na stanovišti střídán není a v převleku do civilního oděvu by disponoval například radiostanicí (viz poukazované kázeňské řízení).
38. Již v dřívější době se vyskytla snaha žalovaného podřadit služební činnost pod zákoník práce s odkazem na již dříve řešenou problematiku řadou soudů. Takové posouzení však nemá svého místa v řízení, v němž se jedná o naprosto odlišnou služební činnost, kde je opuštění strážního či dozorčího stanoviště sankcionováno trestním zákoníkem. Zásadní odlišnost čerpání přestávek na jídlo a odpočinek dle zákoníku práce spočívá ve skutečnosti, že pracovní místo nemusí být po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek nahrazováno jiným zaměstnancem, když zpravidla činnost celého podniku čerpá takovou přestávku ve shodnou dobu. Zásadní rozdíl je ten, že dle směrnic pro výkon služby bez jakéhokoliv vystřídání je posuzováno jako ohrožení bezpečnosti, když v zařízeních Vězeňské služby ČR jsou umístěny osoby, které jsou pro společnost nebezpečné. Navíc služební činnost je přesně specifikovanou činností

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

ozbrojeného sboru, kde jsou naprosto odlišná pravidla řízená služebním zákonem. Ostatně takovou problematiku naprosto přesně odlišil i shora zmiňovaný rozsudek Městského soudu v Praze.

39. Žalobci se důvodně domnívají, že v průběhu správního řízení došlo a stále ještě dochází k porušování § 60 služebního zákona, neboť jim ve službě není umožňováno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nejen v plném rozsahu, ale ani dle vlastního uvážení. Na strážních a dozorcích stanovištích nejsou střídání a konzumace stravy se děje jen v nejnútnejším rozsahu.

[III] Vyjádření žalovaného k žalobám

40. Žalovaný se k žalobám vyjádřil v podáních ze dne 1. 8. 2018, resp. ze dne 22. 11. 2018, v nichž odkázal na napadená rozhodnutí. K obsahu žalob žalovaný uvedl, že tvrzení žalobců o tom, že v průběhu správního řízení došlo k porušení § 174 odst. 1 zákona o služebním poměru, tj. že neměli právo se před vydáním rozhodnutí možnost vyjádřit k jeho podkladům, není pravdivé. Zmocněnci žalobců Mgr. Zdeňkovi Honzíkovi bylo dne 16. 10. 2017 doručeno do datové schránky vyznění o možnosti uplatnit práva a povinnosti účastníka řízení ve smyslu § 174 zákona o služebním poměru. Zároveň mu bylo oznámeno složení senátu poradní komise žalovaného ve smyslu ustanovení § 194 zákona o služebním poměru s tím, že mu byla stanovena lhůta k uplatnění námitek podjatosti členů senátu, jakož i k uplatnění požadavku rozšíření senátu o zástupce odborové organizace s termínem do 20. 10. 2017. V dané lhůtě se však zmocněnec nikterak nevyjádřil.
41. Žalovaný zdůraznil, že pokud jde o čerpání přestávek na jídlo a odpočinek (dále jen „přestávky“) na strážních a dozorcích stanovištích, je z pohledu způsobu čerpání přestávek rozhodující dělení na pohyblivá a pevná stanoviště, kdy na dobu přestávky musí být vystrídán pouze strážný na pevném stanovišti, kterého střídá strážný ze stanoviště pohyblivého. Přesuny mezi jednotlivými stanovišti a střídání na těchto stanovištích nevylučují ani žalobci, když nepopírají, že je jim umožněno stravování, a to nejen ve stravovacím zařízení v objektu věznice, ale též konzumací vlastní donesené stravy. Tímto žalovaný splňuje povinnost stanovenou § 77 odst. 11 písm. h) služebního zákona, kde je stanoveno, že bezpečnostní sbor je povinen vytvářet podmínky pro řádný a pokud možno bezpečný výkon služby. Za tím účelem zajišťuje pro příslušníky zejména podmínky pro stravování.
42. Podmínkami pro stravování je myšleno zajišťování stravování v objektech bezpečnostního sboru, dovozu stravy, případně poskytování stravenek. Pokud by příslušníci na pevných stanovištích nebyli střídáni, nebylo by možné, aby se mohli odebrat do jídelny, či kamkoli jinam za účelem konzumace stravy. Možnosti střídání příslušníků na pevných stanovištích za účelem čerpání přestávky nebrání ani skutečnost, že střídající příslušníci jsou denními rozkazy vedoucích oddělení veleni na jiném stanovišti.
43. Nelze se ztotožnit s tvrzením žalobců, že při čerpání přestávek nemohou tyto přestávky čerpat dle svého uvážení. Povinnosti příslušníků jsou podrobně upraveny zejména ve směrnících pro jednotlivá stanoviště a žalobci jsou povinni tyto povinnosti plnit pouze v době výkonu služby. Ze znění § 60 odst. 2 zákona o služebním poměru vyplývá, že výkon služby je na dobu přestávky přerušen. Žalobce tak v době přestávky není povinen plnit služební povinnosti na strážním či dozorcím stanovišti, které mu ukládají příslušné předpisy a směrnice. Je na jeho vůli, jak přestávku stráví, zda si zajde na jídlo do závodní jídelny či kantýny nebo si bude vyřizovat soukromé záležitosti i mimo věznici. Má-li přerušen výkon služby, nemusí být ani řádně vyzbrojen a vystrojen. Skutečnost, že žalobci v době přestávky zůstanou vystrojeni v uniformě a jsou vyzbrojeni jako do služby, nemá žádný vliv na čerpání přestávky na jídlo a odpočinek. Ke stejnému názoru dospěl i Nejvyšší soud ČR např. v rozhodnutí ze dne 26. 2. 2013, sp. zn. 21 Cdo 4446/2011. Důležitou okolností je, zda jim zaměstnavatel umožní čerpání přestávky ve službě či nikoliv. I z vyjádření žalobců je nezpochybnitelné, že mohou čerpat přestávku na jídlo a odpočinek, např. v závodní jídelně či v kantýně.

44. Žalobci rozporupně uvedli jako příklad nepravdivého tvrzení vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu, mjr. Mgr. K., spočívající v jeho výpovědi v kázeňském řízení vedeném s dozorcem prap. G. v roce 2015. V tomto řízení bylo projednáváno pochybení shora uvedeného příslušníka, který odešel na oběd, bez toho aniž by to předem nahlásil inspektorovi dozorčí služby. V tomto případě se nejednalo o kázeňský přestupek příslušníka spočívající v tom, že neměl radiostanici v době přestávky na jídlo, ale o opuštění stanoviště bez nahlášení inspektorovi dozorčí služby.
45. Vedoucí oddělení výkonu vazby a trestu mjr. Mgr. K. mimo jiné vypověděl, že příslušníci nemusí mít během čerpání přestávky na jídlo a oddech v jídelně pro zaměstnance radiostanici. K tomuto je třeba dodat, že přestávka na jídlo a odpočinek se nezapočítává do doby služby, a není tudíž dobou služby, během které by dozorce musel být vyzbrojen a vystrojen. Toto tvrzení je opřeno i o čl. 3 písm. a) směrnice upravující povinnosti dozorců oddělení výkonu vazby a trestu, dle kterého je dozorce při výkonu služby vyzbrojen služebním obuškem, aerosolovým prostředkem, pouty, radiostanicí a dle potřeby svítilnou. Ostatní výzbroj (předváděcí řetízky) a výstroj (kapesní obvaz, zápisník aj.) má uloženu na stanovišti. Tedy tato směrnice upravuje pouze povinnosti dozorců oddělení výkonu vazby a trestu během výkonu služby.
46. Je nutno si uvědomit, že přestávkou na jídlo a odpočinek se výkon služby pouze přerušuje, nikoliv ukončuje. To znamená, že příslušníci mají u sebe během výkonu celé služby svěřený majetek, a to i během přestávky na jídlo a odpočinek. Příslušníci některý svěřený majetek odevzdávají až po ukončení výkonu služby. Z tohoto vyplývají i povinnosti příslušníka upravené v § 94 a 97 služebního zákona. Neexistuje žádný právní ani vnitřní předpis, který by příslušníkovi zakazoval v době přestávky ve službě opustit věznici. Žalobci tak nejsou povinni trávit přestávku na jídlo a odpočinek na žádném konkrétním místě a žalovaný v žádném případě neurčuje příslušníkům způsob trávení přestávky na jídlo a odpočinek. Využití přestávky je však vždy limitováno její délkou 30 minut, přičemž k jejímu čerpání mimo prostor věznice prakticky nedochází. S ohledem na výše uvedené lze důvodně předpokládat, že právě proto příslušníci v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek neměli vůli opouštět prostory věznice. V případném opuštění věznice jim však nebylo nikterak bráněno.
47. Žalovaný zdůraznil, že nelze přisvědčit ani tvrzení, že žalobci jsou v jakémkoli okamžiku při vyhlášení mimořádných bezpečnostních opatření ze zákona povinni stravu ukončit a okamžitě se dostavit na předem určené stanoviště. Takovou povinnost žalobci právními ani služebními předpisy stanovenou nemají. K jejich námitce nezbytnosti a bezvýhradnosti výkonu služby v době, kdy dojde k mimořádné události, žalovaný připomněl, že ze znění § 7 odst. 3 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční strážce České republiky, ve znění pozdějších předpisů vyplývá, že příslušník, který plní úkoly vězeňské strážce, je povinen i v době mimo službu v mezích stanovených tímto zákonem a dalšími obecně závaznými právními předpisy provést služební zákrok, nebo jiné potřebné opatření, páchá-li osoba ve výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody trestný čin nebo kázeňský přestupek, jímž je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek.
48. Lze tedy shrnout, že nejde zdaleka o všechny mimořádné události, ale jen o mimořádné události zcela výjimečné, a to takové, které lze označit jako páchaní trestného činu nebo kázeňského přestupku, při němž je ohrožen život, zdraví nebo majetek. Toto ohrožení musí být navíc bezprostřední. V těchto zákonných případech je tedy povinností příslušníka zakročit i v době, kdy čerpá přestávku na jídlo a odpočinek. Ani v tomto případě nelze dát tedy žalobcům v obecné rovině za pravdu.
49. Je nutno si uvědomit i charakter Vězeňské služby ČR jakožto bezpečnostního sboru, který plní velmi závažné úkoly v rámci vězeňství. Žalovaný připustil, že v některých zcela výjimečných případech mohou hypoteticky nastat situace, kromě výše uvedených, že by k čerpání přestávky na jídlo a odpočinek u příslušníka nedošlo, a to za situace, že by výkon služby nebylo možno z nějakých nepředvídatelných okolností přerušit, nebo v případě, že by byl příslušníkovi

v důležitém zájmu služby nařízen služebním funkcionářem výkon služby přesčas. V obou těchto případech by se však jednalo o službu přesčas, která nespadá pod § 60 odst. 3 služebního zákona.

50. Stran neuplatnění námitek žalobců k případnému nečerpání přestávek při podpisu měsíčních výkazů žalovaný uvedl, že toto není jejich povinností, ale naopak jde výhradně o jejich právo, jehož využití je výhradně a pouze v jejich zájmu. Podpisem měsíčního výkazu bez uplatnění jakýchkoli námitek každý z žalobců potvrdil, že se s obsahem výkazu seznámil a že s ním souhlasí. Z měsíčních výkazů je zřejmé, že přestávky do doby výkonu služby nejsou v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 služebního zákona započítávány.
51. Žalovaný též konstatoval, že každý jednotlivý žalobce měl a má právo, nikoliv povinnost, namítnout při odsouhlasení měsíčního výkazu, že v určitý konkrétní den nemohl čerpat přestávku na oběd a na odpočinek, a uvést z jakého důvodu. Takový případ by mu byl nepochybně proplacen. Žalovaný z opatrnosti opětovně zopakoval, že účastníci čerpají přestávky na jídlo a odpočinek na základě denních rozkazů a s těmito přestávkami je vždy předem počítáno. Ostatně ta skutečnost, že žalobci přestávky na jídlo a odpočinek skutečně čerpají, je nesporná.
52. Žalovaný byl toho názoru, že žalobou napadená rozhodnutí nevykazují takové právní vady, které by byly důvodem pro jejich zrušení, a nebyla vydána v rozporu s právními předpisy. Proto navrhl, aby žaloby byly jako nedůvodné zamítnuty.

[IV] Replika

53. Žalobci v replice ze dne 3. 1. 2019 k vyjádření žalovaného uvedli, že žalovaný rozdělil strážní a dozorcí stanoviště na pevná a pohyblivá. Jeho rozdělení je však dle žalobců zcela nepatřičné, zvláště v okamžiku, kdy příslušníci velení na tato stanoviště jsou stejně jako ostatní žalobci vždy ustrojeni a vystrojeni do požadované ústroje a výstroje po celou dobu služby a na stanovištích nejsou střídáni. Rozdělení na pevná a pohyblivá stanoviště nemá oporu v jejich služební činnosti, neboť po celou dobu výkonu služby plní úkoly, které jim ukládají směrnice pro výkon služby nebo další interní normy.
54. Žalobci nesouhlasili s právním názorem žalovaného, že směrnice pro výkon služby plní příslušník jen v době výkonu služby, tedy v době služby. V době přestávek tyto povinnosti plněny nejsou. Takový názor je dle žalobců zcela scestný a absolutně mylný. Pokud by tomu tak bylo, zcela jistě by takové tvrzení bylo do těchto směrnic zapracováno s výrokem, že po dobu přestávky na jídlo a odpočinek se stanoviště neobsazují, neboť v objektu věznice se nenachází ani jediný zastupující příslušník, který by střídal příslušníka čerpajícího přestávku na jídlo a odpočinek. I po dobu konzumace stravy je tedy příslušník na strážním či dozorcím stanovišti.
55. Dále nelze souhlasit s tvrzením žalovaného, že příslušník konzumující stravu není povinen tuto konzumaci nepřerušovat v době čerpání přestávky na jídlo v době vzniku mimořádné události. Takové tvrzení není opřeno ani o jednu z interních právních norem.
56. Žalobci rovněž považovali za nepřiléhavý odkaz žalovaného na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 4446/2011, které se týká příslušníků městské policie, a tedy zákoníku práce, který je značně odlišný od služebního zákona.

[V] První rozhodnutí krajského soudu a vyjádření žalobců po jeho zrušení

57. Rozsudkem ze dne 31. 7. 2019, č. j. 30 Ad 8/2017-106 (dále jen „první rozsudek“), soud žaloby žalobců zamítl, přičemž hlavním rozhodovacím důvodem soudu bylo, že tvrzení žalobců nebyla prokázána bez důvodných pochybností. Výpovědi zachycené při výsleších byly často protichůdné, u listinných důkazů někdy ani nebylo jisté, v jaké podobě a kde se nacházejí, a zúžené dokazování, na které žalobci přistoupili, nebylo s to jejich skutkovou verzi podpořit.
58. Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalobců první rozsudek zrušil rozsudkem ze dne 29. 7. 2022, č. j. 2 As 347/2019-93 (dále jen „zrušující rozsudek“), a věc vrátil soudu k dalšímu řízení. Zavázal soud, aby v kontextu příslušné judikatury posoudil srovnatelnost podmínek

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

výkonu práce mezi profesemi touto judikaturou řešenými, jež se řídí zákoníkem práce a služebním poměrem, a sice i z hlediska možnosti okamžité pracovní dispozice v průběhu přestávky na jídlo a oddech, tj. z hlediska proporcionality omezení při jejím čerpání.

59. V návaznosti na body 38 a 39 zrušujícího rozsudku se toto nové rozhodnutí váže jen na žalobce uvedené v záhlaví nynějšího rozsudku (pro přehlednost označené původními písmeny). Ve vztahu k žalobcům, kteří kasační stížnosti nepodali, zůstává pravomocným první rozsudek zdejšího soudu.
60. Aktuální žalobci po zrušení prvního rozsudku poukázali na rozsudky Krajského soudu v Praze sp. zn. 55 Ad 2/2020 a 55 Ad 3/2021 a rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 59 Ad 5/2021, řešící shodnou problematiku.

[VI] Posouzení věci soudem

61. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
62. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
63. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
64. Soud rozhodl o věci samé bez jednání, neboť žalobci s tím výslovně souhlasili a žalovaný nevyjádřil ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas s takovým postupem soudu (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
65. Soud shledal žaloby důvodnými.
66. Stran důvodnosti části žaloby, v níž žalobci konstatovali jejich neseznámení se spisem, vycházel soud ze slov žalobců, podle nichž pochybení tohoto rázu není až tak zásadní, aby celou kauzu činilo neplatnou či dokonce zmatečnou. Žalobci sami negovali význam oněch tvrzení, aby bylo nutné se jimi zabývat jako žalobní námitkou, neboť ani nebylo tvrzeno, že by došlo k zásahu do veřejných subjektivních práv žalobců.
67. V projednávané věci tak mezi účastníky panoval spor ohledně čerpání přestávek na jídlo a odpočinek ve dvou rovinách – (i) v rovině způsobu trávení těchto přestávek (v uniformě, na příjmu pomocí radiostanice, uvnitř věznice, a tedy bez možnosti volby příslušníkem) a (ii) v rovině možnosti čerpání přestávky v plném rozsahu a bez nutnosti být ve stěhu a k dispozici vzhledem k organizaci výkonu služby. Ještě jinak řečeno, žalovaný měl za to, že žalobcům poskytuje možnost čerpání přestávek na jídlo a odpočinek, které se nezapočítávají do doby výkonu služby, zatímco žalobci byli přesvědčeni, že se v jejich případě jedná pouze o zajištění přiměřené doby na jídlo a oddech v rámci služby, jejíž výkon nemůže být přerušen.
68. Podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru má příslušník nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny do 9 hodin v rozsahu 30 minut [písm. a)], nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut [písm. b)].
69. Podle § 60 odst. 2 téhož zákona se přestávka ve službě na jídlo a odpočinek nezapočítává do doby služby.
70. Podle § 60 odst. 3 téhož zákona, jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušování výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.
71. Na první otázku ad (i) už dal jednoznačnou odpověď Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku, když v bodě 35 uvedl, že „[s]myslem a účelem [§ 60 služebního zákona] je poskytnutí přestávek na jídlo a oddech, přičemž ke splacení neposkytnuté přestávky lze přistoupit jen za situace, v níž nebylo poskytnutí přestávek objektivně možné. Příslušník má tedy nárok na to, aby mu v mezích daného

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

ustanovení byla poskytnuta přestávka na jídlo a oddech, aniž by tyto formy přestávky byly od sebe odlišeny. Zákon o služebním poměru také počítá s tím, že existuje služba, jejíž výkon nemůže být přerušen, a při výkonu takové služby nárok příslušníka v možnostech čerpání přestávky určitým způsobem omezuje. Pokud tedy návrhy stěžovatelů stály zejména na tom, že zákonným požadavkům neodpovídá, pokud musejí čerpat přestávku ve výstroji a s určitým vybavením včetně radiostanice, krajský soud tomuto názoru důvodně nepřisvědčil. Takový způsob čerpání neznamená, že přestávka fakticky nebyla poskytnuta, neboť způsob trávení přestávek v práci [...] je dán nejen vůlí příslušníka, ale i režimovými opatřeními, jejichž je součástí.“ Potud tedy žaloba nemohla být důvodná.

72. Soud proto upřel svoji pozornost na způsob organizace služby ve Věznici Plzeň a proporcionalitu omezení žalobců při čerpání přestávek. Zásadním momentem pro rozřešení těchto otázek byla mimo jiné okolnost, zda a jak jsou příslušníci na jednotlivých dozorcích a strážních stanovištích střídáni, na čemž ostatně své závěry v podstatné míře stavěly správní orgány.
73. Dle obecně závazných předpisů jsou příslušníci Vězeňské služby povinni řádně, svědomitě a nestranně plnit povinnosti vyplývající z právních předpisů, služebních předpisů a rozkazů; služební předpisy jsou pro ně závazné (srov. § 46 odst. 1 a § 5 odst. 3 zákona o služebním poměru).
74. Z Povinností dozorců oddělení výkonu vazby a trestu ze dne 11. 9. 2015, č. j. VS 39/013/001/2015-11/OVVT/307, založených ve správních spisech je pro projednávanou věc významné, že všichni zaměstnanci zařazení k výkonu služby v oddělení výkonu vazby a trestu jsou do služby veleni denním rozkazem vedoucího OVVaT [čl. 1 písm. f)]; příslušníci OVVaT zařazení k výkonu dozorcí služby jsou povinni vykonávat službu na určeném stanovišti nebo ve vymezeném úseku, neodvracet pozornost od výkonu služby, neprovádět činnost, která nesouvisí s výkonem dozorcí služby, a neopouštět stanoviště nebo vymezený úsek bez souhlasu nadřízeného nebo dokud nebudou vystřídání nebo odvoláni [čl. 2 písm. c)]; při přijetí hesla BLESK či ÚTĚK z operačního střediska věznice je každý příslušník povinen řídit se pokyny z operačního střediska [čl. 5 písm. b)]. Stejně povinnosti stanoví i Povinnosti dozorců oddělení výkonu vazby a trestu ze dne 4. 7. 2016, č. j. VS-2988-4/ČJ-2016-801130, ze dne 11. 1. 2017, č. j. VS-3797-2/ČJ-2017-801130, ze dne 28. 2. 2017, č. j. VS-3797-3/ČJ-2017-801130, a ze dne 17. 3. 2017, č. j. VS-3797-5/ČJ-2017-801130.
75. Posledně jmenované v Příloze č. 2, části věnované všeobecným povinnostem dozorce v ubytovně odsouzených, bodu 1. mj. stanoví, že pokud nezajišťuje jiné úkoly vyplývající z dalších povinností, je dozorce v ubytovně odsouzených povinen zdržovat se a vykonávat službu na dozorcím stanovišti, nebo vymezeném úseku určeném denním rozkazem VOVVaT. Dle bodu 2. téže části přílohy je dozorce povinen hlásit inspektorovi dozorcí služby odchod mimo své stanoviště za účelem, který není v přímé souvislosti s výkonem služby. Příloha č. 2, část zaměřená na povinnosti dozorce při výkonu služby na stanovišti č. 21b v krizovém oddělení mj. stanoví, že dozorce je povinen neopouštět v průběhu služby bez vystřídání stanoviště.
76. Příloha č. 3 Povinností dozorců ze dne 17. 3. 2017 v části 2. pod písm. j) stanoví, že dozorce na vnitřním pracovišti hlásí IDS přestávku na jídlo a oddech a provede početní prověrku stavu odsouzených; po skončení přestávky provede početní prověrku a převezme pracoviště.
77. Spisy dále obsahovaly Pravidla pro výkon strážní služby ze dne 2. 4. 2015, č. j. VS 7/028/001/2015-11/VES/600, jež v části 3. pro stanoviště č. 8 – vjezd pro vozidla stanoví, že strážný své stanoviště nesmí předat jinému příslušníkovi strážní směny bez souhlasu VISS [písm. l)]. Tataž část pravidel pro stanoviště č. 9 – strážní a zásahovou hlídku počítají s tím, že strážný v průběhu směny na pokyn VISS střídá ostatní strážné na str. stanovištích [písm. d)].
78. V zásadě stejné povinnosti ukládají Pravidla pro výkon strážní služby ze dne 29. 6. 2016, č. j. VS-46182-12/ČJ-2016-801160, navíc z nich vyplývá zastupitelnost části strážných strážnými jinými

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

v době nepřítomnosti nebo neobsazení stanoviště. Shodně pak povinnosti strážných upravují Pravidla pro výkon strážní služby ze dne 15. 2. 2017, č. j. VS-13011-3/ČJ-2017-801160.

79. Z Povinností funkcionářů oddělení vězeňské stráže ze dne 2. 4. 2015, č. j. VS 7/027/001/2015-11/VES/600, se mj. podává, že vrchní inspektor strážní služby organizuje výkon strážní služby a je povinen být při provádění kontrolní činnosti uvnitř věznice vybaven radiostanicí (část 1., body 1. a 16.). Inspektor strážní služby v průběhu výkonu služby provádí střídání strážných (část 2., bod 1.). Inspektor strážní služby – psovod organizuje výkon služby strážných – psovodů ve spolupráci s VISS (část 4., bod 2.).
80. Do spisů byly dále založeny denní rozkazy vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu na den 1. 5. 2013, 8. 6. 2013, 13. 6. 2013, 5. 9. 2013, 16. 11. 2013, 24. 2. 2014, 24. 5. 2014, 31. 7. 2014, 16. 11. 2014, 24. 1. 2015, 25. 5. 2015, 25. 6. 2015, 27. 12. 2015, 8. 2. 2016, 30. 4. 2016, 6. 6. 2017, 31. 1. 2017, 23. 7. 2017 a 20. 12. 2017 včetně příloh s tabulkami střídání příslušníků OVVaT na stanovištích v době čerpání přestávek na jídlo a oddech, ve kterých byl u každého příslušníka uveden časový rozvrh čerpání jedné nebo dvou půlhodinových přestávek. Z některých příloh bylo patrné, že jsou minimálně zčásti předvyplněné, neboť v nich byly zaneseny časy přestávek bez uvedení jména příslušníka.
81. Spisy obsahovaly také denní rozkazy vedoucího oddělení vězeňské stráže na den 28. 6. 2013, 30. 6. 2013, 29. 12. 2013, 31. 12. 2013, 27. 4. 2014, 30. 4. 2014, 28. 11. 2014, 30. 11. 2014, 26. 4. 2015, 30. 4. 2015, 13. 9. 2015, 23. 9. 2015, 24. 4. 2016, 26. 4. 2016, 1. 2. 2017, 9. 5. 2017, 8. 8. 2017 a 8. 12. 2017 včetně evidence čerpání přestávek příslušníků vězeňské stráže na jídlo a oddech. I zde byly u jednotlivých příslušníků zaneseny časy jedné, popř. dvou půlhodinových přestávek; u některých časů zůstala jména nevyplněná.
82. Součástí správních spisů byly rovněž Rozpis strážních stanovišť ze dne 14. 5. 2013, č. j. VS 1/34/2013-11/VES/600, Rozpis strážních stanovišť ze dne 24. 3. 2014, č. j. VS 7/002/001/2014-11/VES/600, Rozpis strážních stanovišť ze dne 29. 7. 2014, č. j. VS 7/016/001/2014-11/VES/600, Rozpis strážních stanovišť ze dne 23. 9. 2016, č. j. VS-46182-13/ČJ-2016-801160, Rozpis strážních stanovišť ze dne 15. 2. 2017, č. j. VS-13011-2/ČJ-2017-801160, Rozpis dozorcích stanovišť ze dne 19. 12. 2011, č. j. VS 11/108/2011-11/Všeob/300, Rozpis dozorcích stanovišť ze dne 9. 8. 2013, č. j. VS 4/040/001/2013-11/OVVT/300, Rozpis dozorcích stanovišť ze dne 8. 4. 2014, č. j. VS 12/001/001/2014-11/OVVT/300, Rozpis dozorcích stanovišť ze dne 15. 9. 2014, č. j. VS 42/007/001/2014-11/OVVT/306, Rozpis dozorcích stanovišť ze dne 22. 5. 2015, č. j. VS 39/004/001/2015-11/OVT/306, Rozpis dozorcích stanovišť ze dne 11. 9. 2015, č. j. VS 42/017/001/2015-11/OVVT/307, Rozpis dozorcích stanovišť ze dne 25. 11. 2015, č. j. VS 39/017/001/2015-11/OVVT/306, Rozpis dozorcích stanovišť ze dne 4. 7. 2016, č. j. VS-2988-6/VS-2016-801130, Rozpis dozorcích stanovišť ze dne 11. 1. 2017, č. j. VS-3797-1/ČJ-2017-801130, Rozpis dozorcích stanovišť ze dne 28. 2. 2017, č. j. VS-3797-4/ČJ-2017-801130, a Rozpis dozorcích stanovišť ze dne 17. 3. 2017, č. j. VS-3797-4/ČJ-2017-801130.
83. Rozpisy dozorcích, resp. strážních stanovišť uvádí výčet těchto stanovišť, zda se jedná o dozorcí (strážní) stanoviště vnější nebo vnitřní, pohyblivé nebo pevné, zda se jedná o dozorcí (strážní) stanoviště stálé, kolikačlenné to které dozorcí (strážní) stanoviště je a v jaké době se obsazuje, event. že tak stanoví denní rozkaz.
84. Stěžejními důkazy pro objasnění skutkového stavu věci, které dle žalobců jednoznačně prokázaly jejich tvrzení, měly být výpovědi příslušníků VS ČR služebně zařazených do Věznice Plzeň, když klíčem pro výslech uvedených příslušníků byla jejich pozice v rámci věznice tak, aby bylo pokryto spektrum zastávaných pozic jak v oddělení vězeňské stráže, tak v oddělení výkonu vazby a trestu, a to na vedoucích funkcích i funkcích řadových. Obě strany sporu souhlasily, že pro dané účely postačí vyloučit onen reprezentativní vzorek.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

85. Nprap. Tomáš Berenreiter, inspektor dozorcí služby (viz protokol ze dne 30. 1. 2017, čj. VS-91186/ČJ-2016-8011PR-11), uvedl, že přestávky tráví při konzumaci jídla ve vězeňské jídelně. Je v uniformě, má při sobě radiostanici. Délku přestávky nesleduje, podle svých slov se nají a následně se vrátí na stanoviště (v jeho případě pohyblivé). Po dobu přestávky není nikým strídán. Přestávku čerpá dle vlastního uvážení. Podle svých slov se v případě mimořádné události musí vrátit na stanoviště. Stran dozorců uvedl, že podobně jako on si okamžik začátku přestávky určují sami. Stejně jako on mají během ní při sobě radiostanici a po konzumaci se vrací na stanoviště. Nprap. B. dále uvedl, že mu podřízení dozorců musí hlásit odchod na jídlo, návrat zpět již nehlásí. Jejich odchod se zaznamenává písemně a je zapisován u každého dozorce do tabulky, přílohy denního rozkazu. Ti z dozorců, kteří se nestavují v jídelně, odchod nehlásí a příslušný čas tráví patrně na stanovišti. Čerpání přestávky je jim formálně zaevidováno do zmíněné tabulky. Dozorce, který odejde z pohyblivého stanoviště na jídlo, nikomu stanoviště nepředává. Na dotaz zástupce účastníků správního řízení, zda by měl možnost v případě čerpání přestávky opustit objekt věznice a být mimo spojení a velení, uvedl, že se domnívá, že je to vyloučeno. Na otázku, zda jemu i jeho podřízeným interní předpis stanovuje povinnost být vybaven radiostanicí a být po dobu služby neustále na příjmu, odpověděl, že si myslí, že po dobu služby musí být na příjmu. Konkrétní předpis neznal. Stejně tak vyslovil přesvědčení, že během přestávky nemůže odložit radiostanici a v případě mimořádné události se musí vrátit na stanoviště. Stran přílohy denního rozkazu vedoucího OVVaT s evidencí přestávek ve službě uvedl, že vzor přílohy má vyvěšený v kanceláři a vyplněné přílohy se zakládají společně s kopiemi denních rozkazů. Podle jeho slov se dozorců s přílohou neseznamují, nikdo za ním s žádostí o nahlédnutí nepřišel.
86. Prap. M. F., dozorce OVVaT (viz protokol ze dne 29. 5. 2017, čj. VS-91186/ČJ-2016-8011PR-12), uvedl, že přestávky tráví zpravidla konzumací stravy v jídelně věznice, na stanoviště se zpravidla vrací dříve, než uplyne 30 minut. Doba čerpání je dána rozpisem, který je přílohou denního rozkazu vedoucího oddělení. Tato příloha není vyvěšena společně s rozkazem, ale je uložena u inspektora dozorcí služby. Ten přílohu vytváří v průběhu dne a dozorce s ní již neseznámí. Rozpis je tak vlastně fiktivní. Prap. F. čerpá jednu přestávku na oběd, druhou na večeri čerpá občas. Při noční směně přestávku prakticky nečerpá, zůstává na stanovišti a nají se ještě před nástupem služby. Nečerpání přestávky nikomu nehlásí. Na dotaz zástupce, zda mu interní směrnice pro výkon služby umožňuje čerpání přestávky, uvedl, že nikoliv. Na dotaz, co by musel udělat, kdyby měl vykonat přestávku na jídlo a odpočinek, konstatoval, že by musel předat dozorcí stanoviště, tj. provést početní prověrku stavu vězňů, předat dokumentaci o službě a nahlásit předání a převzetí nadřízenému. Po návratu by muselo předání proběhnout znovu. Rovněž prap. F. uvedl, že během stravování je plně ustrojen, odložení radiostanice by bylo v rozporu se směrnici. V případě mimořádné události by se musel neprodleně vrátit na stanoviště, několikrát, nikoli však pravidelně, se mu to již stalo.
87. Nstrm. J. H., oddělení vězeňské stráže (viz protokol ze dne 9. 6. 2017, čj. VS-91186/ČJ-2016-8011PR-14), uvedl, že je strážným v eskortní směně. Během stravování je plně ustrojen a vyzbrojen, nemůže opustit věznici a během eskorty k soudu, do zdravotnických zařízení a dálkových eskort do Jiřic prakticky nemá možnost přestávky ve službě, tu má pouze ve věznici v době polední přestávky soudních jednání. Přestávky jsou vykazovány pouze formálně, ve skutečnosti nejsou čerpány.
88. Prap. Petr K., oddělení vězeňské stráže (viz protokol ze dne 9. 6. 2017, čj. VS-91186/ČJ-2016-8011PR-15), uvedl v zásadě totéž jako nstrm. H.
89. Prap. P. P., dozorce OVVaT (viz protokol ze dne 27. 1. 2017, čj. VS-91186/ČJ-2016-8011PR-9), uvedl, že přestávky tráví při konzumaci jídla ve vězeňské jídelně, když mu to služba dovolí. Podle svých slov se nají a následně se vrátí na stanoviště. Během přestávky musí mít při sobě radiostanici. Ojedinele, při signálu „bouře“, se stalo, že musel z jídelny odejít, nevybavil si však, kdy přesně tomu tak bylo. Nedočerpání přestávky nikomu nehlásil. Na dotaz zmocněnce, zda

existují pro příslušné stanoviště směrnice pro výkon služby a zda je v nich zakotvena přestávka na jídlo a odpočinek, svědek odpověděl, že směrnice existují, ale přestávky ve službě neupravují. Na většině stanovišť se při přestávce nestřídá. Přestávky může trávit v jídelně, kantýně nebo velitelské budově, ale nemůže jít na jiný oddíl nebo mimo věznici. Nemůže odložit radiostanici.

90. Pprap. J. Š., dozorce OVVaT (viz protokol ze dne 27. 1. 2017, čj. VS-91186/ČJ-2016-8011PR-8), uvedl, že doba čerpání přestávek se určuje dle možnosti v době výdeje jídla v závodní jídelně po dohodě s kolegou, se kterým se střídá. Přestávka je zpravidla kratší, po konzumaci se vrací na stanoviště. Přílohu denního rozkazu týkající se přestávek viděl v den výpovědi poprvé. Během přestávky je vystrojen, má při sobě i donucovací prostředky a radiostanici, což mu předepisuje směrnice. V případě mimořádné události musí zasáhnout. Zatím se mu však nestalo, že by musel odejít od oběda. Na dotaz zmocněnce, zda existují pro příslušné stanoviště směrnice pro výkon služby a zda je v nich zakotvena přestávka na jídlo a odpočinek, svědek odpověděl, že směrnice existují, ale přestávky ve službě neupravují. Po dobu jeho odchodu na přestávku je stanoviště oslabeno. Přestávky může trávit v jídelně, kantýně, velitelské budově nebo na svém oddíle.
91. Pprap. J. T., oddělení vězeňské stráže (viz protokol ze dne 29. 5. 2017, čj. VS-91186/ČJ-2016-8011PR-13), uvedl, že slouží jako psodod, dříve vykonával službu jako strážný na vchodu pro pěší. Na tomto stanovišti nemohl přestávku řádně čerpat. Na přestávku totiž musel být vždy vystřídán, což byl často problém, střídali ho příslušníci z eskortní směny, což bylo tak na 15 minut. Pokud přestávky proběhly, tak je trávil v jídelně, při noční směně si bral stravu mimo jídelnu. V době noční služby (22.00 – 4.00) je na stanovišti sám a na přestávku může odejít pouze při vystřídání, což není vždy možné. Nečerpání přestávky nikomu nehlásil. Na dotaz zmocněnce, zda existují pro příslušné stanoviště směrnice pro výkon služby a zda je v nich zakotvena přestávka na jídlo a odpočinek, svědek odpověděl, že směrnice existují, ale přestávky ve službě neupravují. V případě mimořádné události musí zasáhnout. Zatím se to však nestalo.
92. Pprap. T. B., dozorce OVVaT (viz protokol ze dne 9. 2. 2018, čj. VS-108484-7/ČJ-2017-8011PR), uvedl, že při denní službě čerpá přestávky tak, jak mu to dovolí služba, zpravidla ne déle než 15 minut. Při noční směně není problém přestávky čerpat. Na nouzové signály musí reagovat. O příloze denního rozkazu stran čerpání přestávek neměl povědomí. Ze stanoviště nemůže odejít, pokud není vystřídán. Po dobu přestávky není střídán, do knihy předání se proto nic nezaznamenává. Po dobu přestávky je vystrojen podle předpisu. Nemá možnost na přestávku opustit věznici, radiostanici, příp. jiné součásti výstroje nemůže po dobu přestávky odložit do odkládací skříňky. V případě vyhlášení signálu všeho nechá a dostaví se na shromaždiště, v horizontu 6 měsíců se mu to při denní službě stalo.
93. Pprap. J. H., dozorce OVVaT (viz protokol ze dne 5. 3. 2018, čj. VS-108484-12/ČJ-2017-8011PR), uvedl, že přestávky prakticky nečerpá. Někdy chodí do závodní jídelny, když mu to dovolí služba. Při noční směně tráví přestávku na stanovišti. Během přestávky je plně ustrojen, vybaven radiostanici. Při odchodu na přestávku nikomu nepředává službu. O příloze denního rozkazu stran čerpání přestávek neměl povědomí. Týden před výpovědí musel během přestávky reagovat na signál „blesk“.
94. Prap. V. H., dozorce OVVaT (viz protokol ze dne 5. 3. 2018, čj. VS-108484-13/ČJ-2017-8011PR), uvedl, že přestávky tráví v jídelně vždy na denní směně, na noční občas. V jídelně se nají a odchází zpět na oddíl, čas strávený přestávkou odhadl na 15 až 20 minut. O příloze denního rozkazu stran čerpání přestávek neměl povědomí. Během přestávek je plně ustrojen, včetně radiostanice. Službu nikomu nepředává. Vzpomněl si, že v roce 2017 musel během přestávky odejít z jídelny v důsledku mimořádné situace.
95. Pprap. R. L., strážný oddělení vězeňské stráže (viz protokol ze dne 9. 2. 2018, čj. VS-108484-8/ČJ-2017-8011PR), uvedl, že přestávky tráví v jídelně. Doba přestávky je různá, ne delší než 30 minut, musí se stihnout vystřídat. Při odchodu ze stanoviště musí být vystřídán jiným strážným, odkládá zbraň, ostatní části výstroje nikoliv, protože v případě mimořádné události musí

zasáhnout. Objekt věznice nemůže během přestávky opustit, existence příloh denního rozkazu je mu známa, byť ji považuje za čistě formální.

96. Nstrm. J. M., strážný oddělení vězeňské stráže (viz protokol ze dne 5. 3. 2018, čj. VS-108484-14/ČJ-2017-8011PR), uvedl, že službu vykonává na strážních věžích, příp. na stanovišti brána pro motorová vozidla. Na přestávku ho posílá strážný-branař podle momentální situace. Při ranní směně chodí na přestávku do jídelny, při noční směně čerpá přestávku na stanovišti „brána pro motorová vozidla“, dle možností. Pokud tráví přestávku v jídelně, je plně ustrojen, včetně donucovacích prostředků. Při mimořádné události musí zasáhnout i během přestávky. Existence příloh denního rozkazu je mu známa. Během přestávky nemůže opustit věznici. Pokud je na stanovišti pěší brána, střídá ho po dobu konzumace stravy jiný příslušník, pokud je na stanovišti motorová brána, tak nikoli.
97. Během řízení byli dále vyslechnuti mjr. Mgr. P. K. a mjr. Bc. V. B. Mjr. Mgr. P. K., vedoucí OVVaT (viz protokol ze dne 30. 1. 2017, čj. VS-91186/ČJ-2016-8011PR-10), nejprve obecně uvedl, že příslušníci oddělení výkonu vazby a trestu mají ze zákona nárok na přestávku ve službě na oddech a jídlo. Čerpat ji mohou dle vlastního uvážení, tak jak jim služba dovoluje. Někteří chodí na obědy, někteří do kantýny, nejsou v tomto směru omezováni. Příslušníci ve dvanáctihodinové směně mají dvě přestávky po 30 minutách, při osmihodinové směně jednu přestávku 30 minut. Čerpání přestávek se eviduje v příloze denního rozkazu vedoucího oddělení, což provádějí inspektoři dozorcí služby (IDS). Je to spíše formalita, dozorce má za povinnost ohlásit inspektorovi začátek a konec přestávky, tedy dobu, kdy nebude na stanovišti. Dozorce může po dobu přestávky opustit své stanoviště bez vystřídání, nejde o pevné stanoviště. Výjimka je stanoviště č. 21b na odd. 1/7-1, krizové oddělení, kde musí být dozorce při odchodu na přestávku vystřídán, jde o pevné stanoviště. Na otázku zástupce žalobců ve správním řízení, kde je zakotvena povinnost hlásit přestávku na jídlo a odpočinek IDS, odpověděl, že si myslí, že tato povinnost je dána všeobecnými směnicemi pro dozorcí službu, které schvaluje ředitel. Dále uvedl, že v rozpisu dozorcích stanovišť není řešeno konkrétní opuštění stanoviště. Pohyblivé stanoviště se může opustit ze služebních důvodů (předvádění, prohlídky na jiném úseku) a takové opuštění se nemusí nikomu hlásit. Opuštění pevného stanoviště je možné jen po vystřídání. Čerpání přestávky je přerušování služby, a proto není ve směnicích pro výkon služby uvedeno. Dozorcí činnost na opuštěném stanovišti zajišťuje v případě nutnosti druhý dozorce z oddílu a není-li k dispozici, např. na pracovišti, zajišťuje v naléhavém případě IDS buď sám, nebo pomocí jiného určeného dozorce.
98. Mjr. Mgr. P. K. dále připomněl, že ve službě nejsou žádní příslušníci, kteří by nebyli uvedeni v denním rozkaze bez uvedení stanoviště. Na otázku zástupce žalobců, zda je možné, aby při dozorcově návratu z čerpání přestávky na jídlo a odpočinek byl stav odsouzených na oddíle (či na jiném úseku služby, za nějž odpovídá) odlišný od stavu při jeho odchodu, mjr. K. odpověděl, že stav může být odlišný, každý dozorce však může být odpovědný jen za svoji dobu služby. K dalším dotazům pak konstatoval, že dozorce na stanovišti je vystrojen dle předpisů, asi rok je každý dozorce ve službě vybaven radiostanicí. Po dobu výkonu služby je povinen být na příjmu, v době přestávky ve službě nikoliv a nemusí ji mít (zpravidla se odkládají na nabíječku). Když čerpá přestávku, nemusí se nikam dostavit. Stran formální stránky čerpání přestávek mjr. K. dále sdělil, že každý dozorce má možnost seznámit se s přílohou denního rozkazu u IDS, a pokud je mu známo, nikdo si nestěžoval, že by mu to nebylo umožněno. Čerpání přestávek v předem určeném čase není striktně vyžadováno, je ponecháno na dozorce, aby čerpání přizpůsobil situaci ve službě a svým potřebám.
99. Mjr. Bc. V. B., vedoucí oddělení vězeňské stráže (viz protokol ze dne 18. 1. 2017, čj. VS-91186/ČJ-2016-8011PR-7), uvedl, že doba čerpání přestávek v oddělení vězeňské stráže je upravena v přílohách denní rozkazů vedoucího oddělení. Zde je u každého příslušníka ve službě uvedena přesně doba čerpání 30minutové přestávky. Pokud příslušník čerpal přestávku v jiné době, má za povinnost ohlásit to přímému nadřízenému a ten to vyznačí do zvláštní kolonky

přílohy denního rozkazu. Forma denního rozkazu je předepsána nařízením generálního ředitele VSČR č. 23/2014 o vězeňské a justiční stráž. Pokud by nastala situace, že konkrétní příslušník nemohl ze služebních důvodů čerpat přestávku vůbec, měl by to rovněž nahlásit přímému nadřízenému, ten by to vyznačil do přílohy denního rozkazu a věc by byla řešena započtením přestávky do doby služby. Taková situace hlášena nebyla.

100. Na otázky zástupce žalobců mjr. B. odpověděl mj. to, že přímý nadřízený nemá povinnost sledovat dodržování čerpání doby přestávek podřízených příslušníků. Přestávky jsou nařízeny v denním rozkaze. Příslušníci v době přestávky odkládají výzbroj na místo k tomu určené do uzamykatelné skříňky na eskortní místnosti nebo na stanovišti vjezdu pro motorová vozidla. Součástí výstroje jako obušek, pouta, řetízky, vysílačky si buď odkládají do skříněk, nebo nikoliv. To není předepsáno. Pokud příslušník nemá možnost čerpat přestávku, může to nahlásit nadřízenému. Pokud příslušník zachytí signál o mimořádné události, přeruší přestávku, dostaví se na místo určení a po ukončení si vyčerpá přestávku. Není-li to možné, ohlásí to nadřízenému. Příslušník na strážní věži je vždy vystřídán, aby mohl čerpat přestávku. Je vystřídán strážným ze strážní hlídky, což je pohyblivé stanoviště. Toto stanoviště při čerpání přestávky nemusí být obsazeno. Na otázku, zda nedochází při čerpání přestávek na stanovišti č. 9 (strážní a zásahová hlídka) k porušování rozpisu strážních stanovišť, a je-li tedy možné, aby takový příslušník opustil při přestávce prostory věznice, vedoucí oddělení vězeňské stráže odpověděl, že příslušník v rámci přestávky může opustit objekt věznice, aniž by porušil rozpis stanovišť. Strážní pravidla neurčují čerpání přestávek, přestávky jsou upraveny přílohou denního rozkazu.
101. Prvoinstanční správní orgán konečně opatřil hromadné výkazy odsloužených hodin za prosinec 2017, duben 2016, únor 2016, září 2015, květen 2015, duben 2015, listopad 2014, duben 2014, únor 2014, prosinec 2013, listopad 2013 a nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 44/2013, kterým se stanoví pravidla pro rozvrhování doby služby a její vykazování, upravují některé podrobnosti ke splatnosti a výplatě služebního příjmu a k čerpání dovolené příslušníků Vězeňské služby České republiky (o době služby) (dále též jen „Nařízení č. 44“) včetně metodiky vyplňování výkazů odsloužených hodin. Nařízení č. 44 v § 3 stanoví podmínky čerpání přestávky na jídlo a odpočinek s tím, že tyto přestávky se nezapočítávají do doby služby.
102. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v bodě 36 zrušujícího rozsudku, „*v řízení podle zákona o služebním poměru je to služební funkcionář, kdo je podle § 180 odst. 1 povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem je povinen si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí, přičemž co může být důkazem, určuje odst. 2 téhož ustanovení.*“
103. Po prostudování spisového materiálu soud dospěl k závěru, že správní orgány své povinnosti zjistit stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nedostály. S výhradou odpovědnosti služebního funkcionáře za plnohodnotné zjištění stavu věci i v řízení zahajovaném na žádost, jak vyplývá ze zrušujícího rozsudku, soud nemá důvod ničem změnit na svých dřívějších závěrech, že jak obsahy výpovědí, tak listinných důkazů byly nejednoznačné a často protichůdné. Skutkový stav měl být zjištěn v daleko větším rozsahu a podrobněji.
104. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-44, bodu 24, platí: „*Důvody, pro které nelze přestávku ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru čerpat, a výkon služby je tak třeba považovat za nepřerušitelný ve smyslu § 60 odst. 3 téhož zákona, mohou spočívat nejen v samotném charakteru vykonávané služby, ale i v dalších okolnostech, které se mohou v jednotlivých případech poměrně výrazně odlišovat. Krajský soud v dané věci výslovně vyšel právě z toho, že přerušitelnost výkonu služby může být u jednotlivých organizačních jednotek (byť se stejným obsahem služby) jiná a v této souvislosti poukázal na neuspokojivé vyřešení plnohodnotného vystřídání žalobce jakožto policisty vykonávajícího službu výjezdové hlídky. Právě tato kritéria pak považuje, vedle výše popsaného charakteru přestávky, Nejvyšší správní soud za klíčová pro posouzení dané věci. Nikoliv zmiňovanou kvantifikaci počtu případů, kdy žalobce nemohl přestávku vykonat, na kterou se opakovaně stěžovatel zaměřuje. Konkrétní organizační opatření, která by zastupitelnost v rámci daného dopravního inspektorátu řešila způsobem zachovávaným smysl a účel přestávky, jak byl popsán výše, však stěžovatel odpovídajícím způsobem nepopisuje nejen v napadeném rozhodnutí či vyjádření k žalobě ale*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

ani v kasační stížnosti (konkrétně kdy, kým, jakým způsobem atd. byl zástup organizačně domluven, zajištěn či vykonán apod.). Srozumitelné, jasné a konkrétně popsané fungování systému zastupování výjezdové hlídky v době čerpání přestávky v poměrech dané věci Nejvyšší správní soud postrádá a v tomto ohledu nezbytvá než souhlasit se závěry krajského soudu, podle něhož nebylo uspokojivě vyřešeno plnohodnotné vystřídání konkrétním policistou v situaci, kdy výjezd k dopravní nehodě související neodkladné úkony zasáhly do doby čerpání nařízené přestávky. Tento organizační nedostatek nerespektující výše zmíněný smysl přestávky na jídlo a odpočinek nelze systematicky nabízet zpětně pouze tak, že se nevyčerpaná přestávka započítá jako výkon služby přesčas.“

105. V bodě 31 rozsudku ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 As 89/2021-65, kasační soud přímo ve vztahu k příslušníkům Vězeňské služby shrnul: „*Smyslem a účelem [ustanovení § 60 zákona o služebním poměru] je poskytnutí přestávky na jídlo a oddech, což v případě příslušníků Vězeňské služby ČR znamená přerušování služby. Aby bylo možné konstatovat, že výkon služby příslušníků lze přerušit, musí být příslušníkům umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nezpochybnitelným způsobem, formálně v souladu s právními předpisy a služebními předpisy, případně rozkazy tak, aby bylo zřejmé, že po celou dobu přestávky nemusí v zásadě plnit žádné služební povinnosti a úkoly spojené se stanovištěm, na která jsou veleni, a mohou se věnovat pouze tomu, aby se najedli a odpočinuli si. To není popřeno samotnou skutečností, že se ve zcela výjimečných případech aktivuje jejich zákonná zakročovací povinnost. Čerpání přestávky na jídlo a odpočinek musí také fakticky umožňovat pracovní prostředí a vytiženost příslušníků. Příslušník má tedy nárok na to, aby mu v mezích daného ustanovení byla poskytnuta přestávka na jídlo a odpočinek, přičemž k proplacení neposkytnuté přestávky lze přistoupit jen za situace, v níž nebylo poskytnutí přestávky objektivně možné. Zákon o služebním poměru také počítá v § 60 odst. 3 s tím, že existuje služba, jejíž výkon nemůže být přerušen, a při výkonu takové služby nárok příslušníka v možnostech čerpání přestávky určitým způsobem omezuje.“*
106. V poměrech projednávané věci nebylo možné vyvodit jasná pravidla pro čerpání přestávek na jídlo a odpočinek a střídání příslušníků mezi sebou po dobu čerpání přestávek z opatřených služebních předpisů. Jediným interním předpisem, jenž přestávku výslovně zmínil, byla Příloha č. 3 Povinností dozorců ze dne 17. 3. 2017 ve vztahu k dozorcům na vnitřním pracovišti, ukládající povinnost hlásit inspektorovi dozorcí služby přestávku na jídlo a oddech, provést početní prověrku stavu odsouzených před přestávkou a po jejím skončení a převzít pracoviště. U ostatních dozorcích stanovišť vnitřní předpisy mlčely. Lze se tak jen dohadovat, zda je k opuštění dozorcího stanoviště za účelem čerpání přestávky potřebné vystřídání nebo odvolání příslušníka [viz čl. 2 písm. c) Povinností dozorců ze dne 11. 9. 2015 a odpovídající ustanovení jejich novějších verzí] vždy, někdy nebo nikdy, nebo zda k němu postačuje jen souhlas nadřízeného (viz tamtéž), jak je stanoveno dozorcům v ubytovných odsouzených pro případ opuštění stanoviště bez přímé souvislosti s výkonem služby (srov. Přílohu č. 2, část věnovanou všeobecným povinnostem dozorce v ubytovně odsouzených, bod 2.), pod něž (snad) spadá i odchod na přestávku. O něco adresnější jsou Pravidla pro výkon strážní služby, avšak ani ona neupravují zástupy pro všechna strážní stanoviště a konkrétně nezmiňují čerpání přestávek na jídlo a odpočinek. Z žádného opatřeného služebního předpisu nelze vyčíst nic o zbavení se odpovědnosti za stanoviště, na která jsou příslušníci veleni denními rozkazy, po dobu odchodu na přestávku.
107. Ani to, zda je určité dozorcí či strážní stanoviště v rozpisu stanovišť označeno jako pevné nebo pohyblivé, samo o sobě, bez dalšího „vysvětlujícího“ služebního předpisu, nedává odpověď na otázku, zda dozorce nebo strážný může stanoviště za účelem čerpání přestávky opustit a zda ho musí jiný příslušník vystřídat.
108. Ohledně formy a obsahu denních rozkazů, včetně přílohy evidující čerpání přestávek na jídlo a oddech, sice správní orgány odkázaly na přílohu č. 5 Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 23/2014 a metodický list ředitele odboru výkonu vazby a trestu generálního ředitelství Vězeňské služby ČR č. 26/2006, nicméně tyto interní předpisy nebyly součástí spisů. Soud si tak o této části argumentace nemohl učinit jakýkoli úsudek.
109. Prvoinstanční správní orgán rovněž nedostatečně odůvodnil, proč přiznal větší váhu obsahu výpovědí vedoucích oddělení než obsahu výpovědí vyslechnutých příslušníků, dokonce i přesto, že sám vedoucí OVVaT připustil vedení evidence přestávek jen jako pouhou formalitu. Žalovaný

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

k tomu dále uvedl, že nemůže být pravdou neznalost žalobců ohledně přílohy denního rozkazu, protože jsou povinni se s denním rozkazem seznámit, a to včetně obligatorní přílohy. Tomu ovšem odporují výpovědi vyslechnutých příslušníků, ve kterých opakovaně zaznělo, že přestávka je čerpána dle vlastního uvážení, jak právě služba dovolí, a konečná podoba evidence je pouhou formalitou (srov. výpovědi nprap. B., prap. P., pprap. Š., pprap. B., mjr. Mgr. K., prap. F., nstrm. H., prap. K. a pprap. L.). Verzi žalobců by naopak mohla napovídat okolnost, že se minimálně část příloh jeví jako předvyplněný „mustr“ vzhledem k ponechaným časovým údajům bez přiřazení konkrétního příslušníka a velmi zřídka opravám.

110. Vyslýchání příslušníci taktéž nejednou zmiňovali, že během přestávky se pouze nají a hned se vrací na stanoviště (k tomu viz výpovědi nprap. B., prap. F., prap. P., pprap. Š., pprap. B. a prap. H.).
111. Je přitom třeba důsledně dbát na to, že nelze klást rovnítko mezi umožněním stravování a čerpání přestávky na jídlo a odpočinek. Zákon totiž výslovně počítá s přiměřenou dobou na jídlo a odpočinek u služby nepřerušitelné. A jestliže se (toliko) formální zápis a skutečná doba trávená konzumací stravy a odpočinkem rozcházejí, nemají výkazy odsloužených hodin vycházející z formální evidence v denních rozkazech žádnou zásadnější důkazní hodnotu, byť se s nimi jednotliví příslušníci seznámili a stvrdili to svými podpisy.
112. Jak přílehavě judikoval Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 13. 7. 2021, č. j. 55 Ad 2/2020-147, bodě 98: „[...] *pokud jsou příslušníci s ohledem na absenci jasných pravidel a pokynů služebních funkcionářů v nejistotě ohledně možnosti čerpat přestávku ve službě a odpovědnosti za stanoviště, na která jsou veleni, a v zájmu zajištění úkolů se stanovištěm spojených běžně dochází k tomu, že přestávku nečerpají v celém zákonném rozsahu nebo že se v době, která by měla být určena výlučně k jejich odpočinku, věnují služebním povinnostem, nelze dospět k závěru, že jim byla možnost čerpat přestávky na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru skutečně zajištěna.*“ Zkrácení si doby na jídlo a oddech nemusí být jen znakem kolegiality mezi příslušníky, ale i praktické nezbytnosti.
113. Nelze tudíž vůbec souhlasit se závěrem žalovaného, že „*problematika nedostatku personálu se nikterak dané věci nedotýká a žádným způsobem nesouvisí s čerpáním přestávek na jídlo a odpočinek účastníků řízení*“, když naopak dostatečné personální zajištění je předpokladem bezvadného čerpání přestávek na jídlo a oddech, při kterých příslušníci po dobu 30 minut nevěnují pozornost tomu, co se na jejich stanovištích děje.
114. Konkrétněji se zabývat nároky jednotlivých žalobců soudu znemožnila okolnost, že prvoinstanční správní orgán ani žalovaný žádným způsobem v součinnosti se žalobci (a jejich zplnomocněným zástupcem) nezkoumali, na jakých stanovištích žalobci v rozhodném období vykonávali službu, aby bylo možné uzpůsobit tomu důkazní řízení. Zároveň soud shledal, že je třeba zásadně doplnit dokazování.
115. Ze všech shora uvedených důvodů proto soud rozhodl o zrušení napadeného rozhodnutí pro vady řízení spočívající v nedostatečném zjištění skutkového stavu (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Zároveň soud rozhodl, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Názorem vysloveným soudem je žalovaný vázán.
116. Pro další řízení soud klade důraz na součinnost žalobců při konkretizaci jejich zařazení v rozhodném období, protože jsou to ostatně oni, kdo řízení iniciovali, a jejich návrh měl být řádně individualizován. Následně bude na žalovaném, aby doplnil dokazování tak, že zejména opatří služební předpisy a rozkazy, které pro rozhodné období upravovaly služební povinnosti žalobců ve vztahu k přestávkám, střídání na stanovištích a odpovědnosti za přidělené stanoviště v době přestávky, a zjistí, zda normativní zakotvení odpovídalo realitě (např. provedením dalších výslechů). To vše tak, aby mohl žalovaný přezkoumatelným způsobem vyhodnotit, zda služba žalobců byla přerušitelná po stránce formální (na základě obecně závazných i služebních předpisů) i faktické, tj. zda žalobci mohli čerpat přestávku v zákonném rozsahu a způsobem

uvedeným výše v odůvodnění tohoto rozsudku. Žalovanému mohou být vodítkem rozsudky krajských soudů a kasačního soudu citované shora.

[VII] Náklady řízení

117. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Pro výrok o náhradě nákladů řízení je rozhodující finální úspěch, včetně řízení o kasační stížnosti. Podle § 60 odst. 7 s. ř. s. jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává.
118. Všichni v záhlaví uvedení žalobci byli po celou dobu soudního řízení včetně řízení o kasační stížnosti zastoupeni Mgr. Zdeňkem Honzíkem, advokátem, a protože byly ve věci úspěšné, náleží žalobcům právo na náhradu účelně vynaložených nákladů.
119. Zástupce žalobců vyčíslil nárok na náhradu nákladů částkou 1 762 007,60 Kč, když za jednotlivé úkony právní služby označil a odměnu za ně vyčíslil takto: příprava a převzatí právního zastoupení 73 žalobců (73 x 3 100 Kč = 226 300 Kč), žalobní návrh – 73 x 2 480 Kč = 181 040 Kč, replika k vyjádření žalovaného – 181 040 Kč, kasační stížnost – 181 040 Kč, replika k vyjádření žalovaného v řízení o kasační stížnosti – 181 040 Kč, režijní paušál (77 x 300 = 23 100 Kč). Odměnu za jednotlivé úkony právní služby včetně náhrady hotových výdajů zástupce vyčíslil celkově na částku 973 560 Kč, daň z přidané hodnoty - 204 447,60 Kč, a veškeré soudní poplatky v částce 584 000 Kč.
120. Soud však o nákladech řízení v předmětné věci uvažil následujícím způsobem. Náklady řízení každého z žalobců spočívají v zaplacených soudních poplatcích za žalobu a za kasační stížnost v celkové výši 8 000 Kč (3 000 Kč + 5 000 Kč) a v odměně advokáta.
121. Soud za zástupcem učiněné úkony právní služby v předmětné věci považuje převzetí a přípravu zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], sepis žalob, sepis replik k vyjádření žalovaného k žalobě, sepis kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu a sepis repliky k vyjádření žalovaného k této kasační stížnosti [vše § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Celkem se tedy jedná o 5 úkonů právní služby ve věci.
122. Podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního částku 3 100 Kč. Podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 %. Za společný úkon právní služby při zastupování 73 osob by tedy advokátovi náležela odměna ve výši 181 040 Kč (73 x 3 100 x 0,8 Kč), tak jak jej ostatně zástupce žalobců sám vyčíslil.
123. Taková výše odměny za jeden úkon právní služby je však vzhledem k charakteru (odborné a časové náročnosti) učiněných právních úkonů v předmětné věci dle názoru soudu nepřiměřená. K tomuto závěru soud vedla především skutečnost, že zástupce žalobců brojil dvěma postupně podanými žalobami (soudem později spojenými ke společnému projednání) vždy proti toliko jednomu rozhodnutí žalovaného o žádostech žalobců za různá časová období. Obsahově obdobné žaloby nebyly ve vztahu k jednotlivým žalobcům jakkoliv individualizované, možné rozdíly v argumentaci bylo možné shledat snad jen v paušálně popsáných situacích pro různé typy služebních postů žalobců, a proto na sepis žalob nebylo kladeno zvýšených nároků jak časových, tak odborných. Skutkově byla totiž situace žalobců rovněž popsána paušálně, bez jakýchkoliv individuálních rozdílů. Stejně obecně bylo reagováno na argumenty žalovaného. Při sepisu žalob mělo být věnováno zvýšené pečlivosti alespoň v uvedení formalit při vysokém počtu původních účastníků v předmětném sporu, což se vždy nesetkalo s úspěchem, neboť

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

zástupce žalobců byl soudem vyzýván k doložení chybějících plných mocí. Z výše uvedených důvodů tedy soud přistoupil podle § 12 odst. 2 advokátního tarifu, dle kterého *advokát může snížit mimosmluvní odměnu až o polovinu*, ve spojení s § 60 odst. 7 s. ř. s. k moderaci výše odměny za jeden právní úkon, a snížil odměnu advokáta Mgr. Zdeňka Honzíka o 50 %. Soud na tento postup žalobce předem upozornil, ti se však v tomto případě k moderaci nákladů řízení nevyjádřili.

124. Shora užitý postup zdejšího soudu spočívající v moderaci nákladů řízení byl aprobován též judikaturou správních soudů i Ústavního soudu (viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 1. 2020, sp. zn. I. ÚS 1803/19, usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2019, dále např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2017, č. j. 4 As 46/2016-94, či rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 2. 2019, č. j. 15 Ad 7/2018-189 a usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 8. 2020, sp. zn. II. ÚS 1274/19).
125. Ohodnocení jednoho úkonu právní služby při zastupování 73 žalobců je tedy po moderaci dáno částkou 90 520 Kč. Ke každému úkonu právní služby přísluší advokátovi též náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč dle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu (za společné úkony při zastupování více osob přísluší ke každému úkonu pouze jedna paušální náhrada výdajů, viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013, č.j. 2 Aos 1/2013-138, nebo ze dne 25. 6. 2014, č.j. 6 As 95/2014-13). Za jeden úkon právní služby při zastupování 73 žalobců tedy včetně režijního paušálu náleží částka 90 820 Kč, což činí částku 1 244 Kč/na jednoho žalobce.
126. Každému v záhlaví rozsudku uvedenému žalobci tudíž na náhradě nákladů právního zastoupení náleží částka za 5 úkonů právní služby (včetně režijního paušálu) po 1 244 Kč (1244 x 5), tj. 6 220 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobců je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se tyto náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí 1 306 Kč. Náklady řízení v případě každého z žalobců činí částku (včetně náhrady za soudní poplatky) ve výši 15 526 Kč. Celkem se za všechny žalobce v nyní souzené věci jedná o částku 1 133 398 Kč.
127. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), ve spojení s § 64 s. ř. s. Místo plnění určil soud v souladu s § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 31. 5. 2023

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.